

Wijk Uitvoerings Plan (WUP) bijeenkomst Nes

Datum: 01 februari 2024

Locatie: Springen 1 te Akkrum

Aanwezigen: 68 bewoners

Presentatoren:

Gemeente Heerenveen: Anoenk Meijer & Jelle Zoetendal (Wethouder)

DAN: Roland van der Starre

Bewoner: Siebe de Vries

TAUW: Anno Drenth

In deze memo kunt een terugkoppeling lezen van de bewonersavond op 01 februari jl. te Akkrum.

Doel van bewonersavond

Het doel van deze bijeenkomst:

1. Vervolg geven aan de bijeenkomst januari 2023 jl. van energiecoöperatie Duurzaam Akkrum Nes (hierna DAN)
2. Toelichting vanuit de gemeente; waarom en doel van een WUP
3. Kennismaking met TAUW als samenwerkend adviesbureau
4. Toelichting van TAUW op het gehele proces om tot een WUP te komen
5. Goede voorbeeld(en) delen
6. Het participatieproces met de bewoners toelichten en medewerking te vragen

Agenda bewonersavond

De agenda bewonersavond op hoofdlijnen:

1. Welkom en doel door de gemeente (inclusief wethouder)
2. Toelichting DAN op voortgang in 2023
3. Toelichting en kennismaking door TAUW
4. Inspiratie voorbeeld van bewoner welk van het aardgas af is
5. Interactie met iedereen op vragen.

Presentatie bewonersavond

In de bijlage is de presentatie terug te zien van de bewonersavond.

Participatie van alle bewoners

Alle huishoudens worden van harte uitgenodigd digitaal deel te nemen in het bewonerspanel. Deze deelnemers ontvangen 2x een digitale vragenlijst. Deze vragen sluiten aan bij het proces van het opstellen van een WUP. De reacties van de bewoners zullen richting geven aan de keuzes en vervolg stappen. In de bewonersavonden zullen deze resultaten ook worden teruggekoppeld.

Daarnaast kunnen actieve bewoners zich aanmelden voor de werkgroep. Deze groep komt gedurende het WUP-proces meerdere keren bij elkaar, zo wel fysiek als digitaal. Met deze groep worden door TAUW tussentijdse resultaten, vervolg stappen en overleg met stakeholders besproken. De uitkomsten van deze bijeenkomsten zijn richtinggevend en medebepalend in het WUP-proces. Een terugkoppeling zal plaatsvinden middels vragen aan het bewonerspanel en in de bewonersavonden.

Bewonersavonden zullen nog twee keer georganiseerd worden; de volgende keer zal gaan over potentiële alternatieve bronnen & technieken voor aardgas (inclusief voorstel prioritering), slim elektriciteitsmanagement en toelichting volgende stap in het WUP-proces. De tweede keer zal het concept WUP worden gepresenteerd en met elkaar besproken.

Vragen uit de zaal

Tijdens en na de presentatie zijn door aanwezige bewoners vragen gesteld. Hieronder kunt u de vragen met antwoorden uit de zaal teruglezen.

1. Ben je individueel vrij om te kiezen om mee te doen aan aardgasvrij worden?

Want ik zie het niet zitten om gedwongen te worden.

Er is altijd een eigen keuze om het eigen tempo te bepalen. Uiterlijk in 2050 gaan we van het aardgas af. Tot die tijd worden mensen niet gedwongen. Mocht de gemeente wel wat meer druk gaan uitoefenen, dan is er een regeling dat inwoners nog acht jaar de tijd hebben om van het aardgas af te komen. De werkgroep in Nes is juist bezig om ervoor te zorgen dat men de keuzevrijheid zelf houdt over welke technieken uiteindelijk meegenomen worden. De gemeente ondersteund dit proces.

De werkgroep staat er zo in dat er geen verplichting komt richting de inwoners. De werkgroep is juist nu proactief zodat de omstandigheden zo gecreëerd wordt dat mensen hun eigen keuze kunnen maken. Dat ze daarvoor beschikken over de goede informatie.

Het WUP gaat onderzoeken of individuele oplossing of een collectieve oplossing voor de wijk het meest passende is. Dit onderzoek zal transparant plaatsvinden en de bevindingen zullen met iedereen gedeeld worden. Alle bewoners wordt de mogelijkheid gegeven hierin mee te denken en praten. Dit in bewonersavonden zoals vanavond (er volgen nog twee), als deelnemer aan het bewonerspanel (digitale vragen tussendoor beantwoorden) of als deelnemer van de werkgroep.

2. Is er wel een business case te realiseren voor een collectief systeem en hoeveel deelnemende huishoudingen zijn daarvoor nodig?

Gemiddeld genomen zijn er voor de haalbaarheid van een collectief systeem (warmtenet met energie uit oppervlakte water) snel 75-85% deelnemende huishoudingen nodig. Dit is voor een wijk als Nes nog een grote uitdaging. Nes bestaat voor het overgrote deel uit woningen met een bouwjaar van 2000 of jonger, daarvoor is de kans voor een gunstigere businesscase met een individuele techniek voor de hand liggend. Echter om deze afweging goed te kunnen maken is het doorrekenen van een collectief ook zeer waardevol. Daarnaast willen we in het WUP geen huishoudens achter laten, het kan zijn dat een collectief-systeem over de gehele wijk daarvoor de betere optie is. Dat inzicht willen we ook beschikbaar hebben en met alle bewoners delen.

3. Is het asociaal als ik voor een individuele warmtepomp kies?

Het is zeker niet asociaal om persoonlijke keuzes te maken. Belangrijk is wel dat we in het onderzoek daarvoor tamelijk snel zicht hebben of voor de wijk, of specifieke woningen, individueel of collectief het beste alternatief betreft. Zodat keuzes overwogen en het liefst met elkaar vanuit de gehele context gemaakt kunnen worden.

4. Op welke wijze kan door bewoners geparticipeerd worden?

Dit kan op verschillende 3-wijzen; 1. In de werkgroep, 2. Als digitaal panellid om in het proces specifieke vragen te antwoorden (2x) en als bezoeker van de bewonersavonden (na deze bijeenkomst nog 2x).

5. Kan iedereen zich aanmelden als panellid of alleen de bezoekers van deze bewonersavond?

Iedere bewoner van Nes kan zich aanmelden als panellid. We zien graag dat een groot deel van de huishoudens deelneemt. Aanmelding kan via: skriuwer@dan.frl. Het adres is ook terug te vinden op de flyer van de bewonersavond en op de website van de DAN.

6. Hoe kan ik me aanmelden voor de werkgroep?

De werkgroep is een actieve groep deelnemers die meedenkt met de gemeente en TAUW. De werkgroep zal door TAUW actief betrokken worden in de uitgangspunten voor komende onderzoeken, bespreken & analyseren van de resultaten en welke stappen daarop volgen. Tevens zal deze groep betrokken worden in de voorbereidingen van de volgende bewonersavonden en opstellen digitale vragen aan de panelleden. Ook voor deelname aan de werkgroep kunnen bewoners zich aanmelden via: skriuwer@dan.frl. (nagekomen informatie; 4 bewoners hebben zich inmiddels aangemeld en zullen deelnemen aan de werkgroep).

7. Netverzwaring en congestie, wat is de stand van zaken?

Liander is een actief betrokken als stakeholder in dit gehele proces om tot een WUP voor Nes te komen. Liander heeft inmiddels veel informatie gegeven en erkent de geconstateerde netcongestie.

De verzwaring van het net is voorzien in 2026/27. Dit sluit niet geheel aan bij de planning van deze WUP, daarover is contact met Liander. Aanpassing van de planning gaat nu niet geeft Liander aan, aangezien in de wijk 4 a 5 transformatorhuisjes bijgeplaatst moeten worden. Liander werkt met een wijkgerichte aanpak, op deze planning hebben gemeenten beperkte invloed. De openbare ruimte is voor het plaatsen van de transformatorhuisjes beperkt en de locaties dienen ook met de bewoners afgestemd te worden.

Tot aan de netverzwaring is er derhalve nog beperkte ruimte op het net om energie te vragen en leveren. De tip van Liander is dat bewoners zelf slim om gaan met gebruik van energie. Slim gebruik van opwek en gebruik van energie kan knelpunten helpen te verminderen. In de WUP zal hier specifiek aandacht voor zijn en in een volgende bijeenkomst zal hier aandacht aan gegeven worden.

8. Wordt er ook gekeken naar opslag van energie d.m.v. accu's in de wijk?

In de basis wordt dit niet op wijkniveau bekeken omdat er op dit moment nog geen accu bestaat welke een oplossing geeft voor opslag van energie voor een langere termijn. Wel zal er aandacht besteed worden aan opslag van energie d.m.v. thuisaccu's. Opgemerkt wordt dat deze systemen in ontwikkeling zijn en nog niet de optimale & duurzame oplossing bieden.

9. Wat is de planning voor het gehele WUP-proces (sheet 16 van de presentatie)?

Voor het hele proces hebben we een jaar gerekend. Per fase kunnen we ongeveer een kwartaal rekenen. De eerste fase (inventariseren beschikbare informatie) is al geweest. Na de komende zomer gaan we een concept uitvoeringsplan schrijven, waarin afspraken staan die uit het voorliggende proces voortkomen.

10. Maar dit klinkt wel alsof het proces heel snel gaat.

De keuzes voor het uitvoeringsplan zijn keuzes voor technieken die toegepast kunnen worden. Indien voor individuele oplossingen als alternatief voor de gasverwarming wordt gekozen kan vervolgens ieder huishouden zelf kiezen in welk tempo de transitie te maken. Indien er voor een collectief alternatief wordt gekozen is het niet verplicht om bijvoorbeeld met dit collectief warmtenet mee te gaan. Wel zal er een onderzoek worden gedaan naar bereidheid om aan te sluiten om de haalbaarheid van een mogelijk collectief net te onderzoeken. Daarnaast bepalen we met elkaar ook de gewenste planning in het WUP, ook als een collectief systeem het meest passende is.

11. Veel woningen zijn 20 jaar oud in Nes. Mij CV doet het goed, maar loopt richting het einde van de levensduur. Wat moet ik nu doen? Kan ik kiezen voor een warmtepomp? Dat wil ik nu weten en niet over 4 jaar.

Mede om deze situatie is het van belang te proces voor een WUP in een jaar te doorlopen. Keuze mogelijkheden worden zo snel duidelijk en ook of de voorkeur onder de bewoners meer ligt bij een individueel of collectief systeem.

12. In Heeg is een aquathermie (energie uit oppervlakte water) van toepassing. Daar kunnen wij misschien informatie uit halen.
In het proces wat eerder heeft plaatsgevonden, zijn er zes projecten bekeken. Heeg was hier één van. Deze informatie is ook terug lezen in de verslag van de bijeenkomst door de DAN (januari 2023).

13. Het grootste probleem is dat veel mensen geen idee hebben wat goed is om te doen.
Onderdeel van het onderzoek is per type woning te beschrijven wat nodig is aan isolatie, kosten, subsidiemogelijkheden etc. en per techniek inzichtelijk maken wat iedere keuze betekent. Dit perspectief zal in bewonersavonden worden gepresenteerd en vervolgens in het WUP worden omschreven. Dit geeft ieder huishouden een duidelijk perspectief. Daarnaast zullen op de bewonersavonden enkele goede voorbeelden van burens worden gepresenteerd.

14. We moeten ook kijken of de technieken allemaal werken of niet. Het gaat in de praktijk nog wel eens mis.
Een nieuw warmtesysteem is een heel nieuw systeem, waar u mee om moet leren gaan en hoe dit efficiënt in te regelen. Namelijk dat goed inregelen van nieuwe systemen is iets wat nog wel eens fout gaat. Dit zijn onderdelen die wij moeten beschrijven in het plan om daar ook informatie over te voorzien.

Volgende bijeenkomst

De volgende bijeenkomst zal ruim van tevoren gemeld worden op de website van de DAN. Tevens er zal een flyer rondgebracht worden huis aan huis.
Er is door meerdere bewoners aangegeven dat de aanmelding voor deze bewonersavond onduidelijk was.. Deze feedback nemen wij mee en we zullen de uitnodiging voor de volgende bijeenkomst beter verzorgen.

Iedere inwoner van NES is van harte uitgenodigd bij 1 of alle bijeenkomsten.